

Czwartek, 25 października 2012 r.

Negocjacje handlowe UE z Japonią

P7_TA(2012)0398

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2012 r. w sprawie negocjacji handlowych UE z Japonią (2012/2711(RSP))

(2014/C 72 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie praw człowieka oraz norm społecznych i środowiskowych w międzynarodowych umowach handlowych ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie międzynarodowej polityki handlowej w kontekście nadrzędnych potrzeb związanych ze zmianami klimatu ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w międzynarodowych umowach handlowych ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 kwietnia 2011 r. w sprawie przyszłej europejskiej polityki inwestycji międzynarodowych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 września 2011 r. w sprawie nowej polityki handlowej dla Europy w ramach strategii „Europa 2020” ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie barier w handlu i inwestycjach ⁽⁶⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Handel, wzrost i polityka światowa – polityka handlowa jako kluczowy element strategii Europa 2020” (COM(2010)0612),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji w sprawie barier w handlu i inwestycjach opublikowane w dniu 21 lutego 2012 r. (COM(2012)0070),
- uwzględniając umowę o wzajemnym uznawaniu między UE a Japonią zawartą w 2001 r.,
- uwzględniając umowę dotyczącą współpracy w zakresie działań antykonkurencyjnych między UE a Japonią zawartą w 2003 r.,
- uwzględniając umowę w sprawie współpracy i wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych między Wspólnotą Europejską a Japonią zawartą w 2008 r.,
- uwzględniając sprawozdanie ośrodka doradczego Copenhagen Economics zatytułowane „Ocena barier w handlu i inwestycjach między UE a Japonią” (Assessment of barriers to trade and investment between the EU and Japan), opublikowane w dniu 30 listopada 2009 r.,
- uwzględniając wyniki przeprowadzonej przez Komisję konsultacji społecznej w sprawie stosunków handlowych UE – Japonia, opublikowane dnia 21 lutego 2011 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 31.

⁽²⁾ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 94.

⁽³⁾ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 101.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 296 E z 2.10.2012, s. 34.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0412.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0565.

Czwartek, 25 października 2012 r.

- uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej, które odbyło się w dniach 24-25 marca 2011 r.,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie przyjęte na 20. szczycie UE-Japonia, który odbył się w Brukseli w dniu 28 maja 2011 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 maja 2011 r. w sprawie stosunków handlowych UE-Japonia ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie działań Wspólnoty dotyczących połowów wielorybów ⁽²⁾,
 - uwzględniając traktat amsterdamski z 1997 r., zmieniający traktat o Unii Europejskiej – protokół w sprawie ochrony i dobrostanu zwierząt,
 - uwzględniając umowę o współpracy naukowej i technicznej między Wspólnotą Europejską a rządem Japonii podpisaną w dniu 2 lipca 2012 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie negocjacji handlowych między UE a Japonią ⁽³⁾,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE i Japonia wypracowały razem ponad jedną trzecią światowego PKB, a ich udział w handlu światowym przekroczył 20 %;
- B. mając na uwadze, że w 2011 r. całkowita kwota towarowego handlu dwustronnego pomiędzy UE a Japonią wyniosła jedynie 116,4 mld EUR, w porównaniu do 444,7 mld EUR w handlu UE - USA, 428,3 mld EUR w handlu UE - Chiny oraz 306,6 mld EUR w handlu UE - Rosja;
- C. mając na uwadze, że w 2011 r. japońska nadwyżka w handlu z Unią Europejską wyniosła 18,5 mld EUR, z czego 30 % zostało uzyskanych z samych produktów motoryzacyjnych;
- D. mając na uwadze, że Bank Światowy sklasyfikował Japonię na 16. miejscu w kategorii „Handel zagraniczny” w rankingu dotyczącym łatwości prowadzenia działalności gospodarczej za rok 2012, która tym samym wyprzedziła 18 państw członkowskich UE;
- E. mając na uwadze, że Parlament Europejski, Rada i Komisja stwierdziły, iż zdolność Japonii do zniesienia barier pozataryfowych w handlu i przeszkód w dostępie do rynku zamówień publicznych to warunek rozpoczęcia negocjacji w sprawie umowy o wolnym handlu między UE a Japonią;
- F. mając na uwadze, że w analizie Copenhagen Economics z listopada 2009 r. oszacowano, iż potencjalny wzrost wywozu z UE do Japonii wyniesie 71 %, zaś wywóz z Japonii do UE wzrośnie o 61 %, jeżeli taryfy celne oraz pozataryfowe bariery handlowe zostaną możliwie w najwyższym stopniu zredukowane;
- G. mając na uwadze, że na wspólnym szczycie w dniu 28 maja 2011 r. Unia Europejska i Japonia zgodziły się przeprowadzić analizę zakresu celem zbadania wykonalności i wyraziły wspólnie chęć otwarcia negocjacji w sprawie umowy o wolnym handlu, mając na uwadze, że analiza zakresu została zakończona;
- H. mając na uwadze, że Komisja, Rada i Parlament popierają utrzymanie światowego moratorium na połowy wielorybów w celach zarobkowych oraz zakazu międzynarodowego handlu zarobkowego produktami z wielorybów, a także dążą do zaprzestania połowów wielorybów do celów badań naukowych oraz wspierają wyznaczenie znacznych obszarów oceanów i mórz jako „sanktuariów”, w których połowy wielorybów są bezterminowo zabronione;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0225.

⁽²⁾ Dz.U. C 76 E z 25.3.2010, s. 46.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0246.

Czwartek, 25 października 2012 r.

1. mając na uwadze, że równolegle realizowana była polityczna analiza zakresu dotycząca politycznych ram umowy, która również została pomyślnie zakończona;

Kontekst gospodarczy i polityczny

1. uważa, że stawiając czoła nowym wyzwaniom zglobalizowanego świata, należy mieć na uwadze wagę Japonii jako sojusznika politycznego, który postrzega również UE jako sojusznika;
2. jest przekonany, że kwestią podstawowej wagi dla UE jest wszechstronne pogłębienie stosunków gospodarczych i handlowych z najważniejszymi gospodarkami światowymi takimi jak Japonia w celu zmaksymalizowania potencjału tworzenia miejsc pracy i wzrostu w ramach strategii „Europa 2020”; uważa, że jest to kwestia pilna w świetle trwającego kryzysu gospodarczego, wysokiego wskaźnika bezrobocia i słabych prognoz wzrostu w UE;
3. wyraża w związku z tym zaniepokojenie faktem, że wolumen handlu dwustronnego UE - Japonia jest znacząco niższy niż w przypadku innych partnerów, takich jak USA, Chiny i Rosja; konkluduje, że ogromny potencjał stosunków handlowych UE-Japonia nie został jeszcze wykorzystany z korzyścią dla przedsiębiorstw, pracowników i konsumentów unijnych, głównie z powodu wpływu japońskich barier pozataryfowych na możliwości dostępu europejskich przedsiębiorstw do rynku;
4. zaznacza, że Japonia broni swoich interesów w ramach innych ważnych umów o wolnym handlu, takich jak ewentualna umowa o wolnym handlu Japonia-Chiny-Korea Południowa czy Partnerstwo Transpacyficzne, a także negocjuje szereg innych porozumień dwustronnych; uważa, że UE powinna korzystać z doświadczeń zgromadzonych w ramach umowy o wolnym handlu UE-Korea Południowa, aby w negocjacjach z Japonią osiągnąć porównywalny stopień dostępu do rynku i penetracji rynku, jak ten osiągnięty w negocjacjach z Koreą Południową;

Analiza zakresu

5. odnotowuje zakończenie analizy zakresu zrealizowanej przez UE i Japonię ku obopólnemu zadowoleniu Komisji i rządu Japonii;
6. z zadowoleniem dostrzega nacisk położony w ramach negocjacji dotyczących analizy zakresu na zniesienie barier pozataryfowych i przeszkód w dostępie do rynku zamówień publicznych, o co występował Parlament;
7. ostrzega, że choć plan działań stanowi częściowo krok naprzód, niektóre jego zapisy nie są wystarczająco precyzyjne i poddają się interpretacji (np. zapisy dotyczące zamówień publicznych w sektorze kolei); uważa w związku z tym, że Japonia musi wykazać się większą ambicją od samego początku przyszłych negocjacji; podkreśla, że wdrożenie tych zobowiązań ma podstawowe znaczenie i w związku z tym domaga się jak najszybciej konkretnych wyników, o ile to możliwe przed ustaleniem terminów;
8. wzywa rząd Japonii do ponownego potwierdzenia na wstępie oficjalnych negocjacji umowy o wolnym handlu UE-Japonia podjętych przez nią w analizie zakresu zobowiązań, zwłaszcza w odniesieniu do likwidacji pozataryfowych barier w handlu;
9. wnosi o to, by w związku z tym Rada, jako warunek przyjęcia dyrektyw negocjacyjnych dotyczących umowy o wolnym handlu z Japonią, domagała się uruchomienia w ciągu roku od rozpoczęcia negocjacji wiążącej klauzuli przeglądowej, która pozwoli na ocenę, czy Japonia osiągnęła wyraźne wyniki w likwidowaniu pozataryfowych barier w handlu, zwłaszcza tych barier, które mają niekorzystny wpływ na unijny sektor motoryzacyjny, a także w likwidowaniu przeszkód dotyczących zamówień publicznych w sektorze kolei i transportu miejskiego, zgodnie z uzgodnieniami przyjętymi w ramach analizy zakresu;

Mandat negocjacyjny

10. zwraca się do Rady, by zezwoliła Komisji na rozpoczęcie negocjacji dotyczących umowy o wolnym handlu z Japonią w oparciu o wyniki analizy zakresu i jasne cele;

Czwartek, 25 października 2012 r.

11. wzywa Komisję do przeznaczenia jednej z początkowych rund negocjacji dotyczących umowy o wolnym handlu UE-Japonia zagadnieniu likwidacji pozataryfowych barier w handlu i w związku z tym do zagwarantowania, że w ramach klauzuli przeglądowej, w ciągu roku od rozpoczęcia negocjacji możliwe będzie przeprowadzenie niezależnej oceny skutków w celu obiektywnej oceny postępów dokonanych w tej kluczowej dla Parlamentu kwestii;

12. podkreśla, że ta umowa o wolnym handlu musi być kompleksowa, ambitna i w pełni wiążąca we wszystkich postanowieniach handlowych; podkreśla, że umowa o wolnym handlu musi prowadzić do prawdziwego otwarcia rynku i do ułatwienia handlu, a nie jedynie hipotetycznego, regulacyjnego otwarcia; wzywa Komisję do oficjalnego okresowego powiadamiania Parlamentu i Rady o aktualnym stanie zaawansowania negocjacji i o postępach w usuwaniu pozataryfowych barier w handlu; uważa, że jeżeli w trakcie negocjacji Japonia nie wykaże się wystarczającą ambicją w spełnianiu priorytetowych wniosków UE, Komisja powinna zawiesić negocjacje po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego i Rady;

13. uważa, że zniesienie barier pozataryfowych jest zdecydowanie trudniejsze do monitorowania i wdrożenia niż zniesienie taryf przywozowych; wzywa Komisję do pełnego uwzględnienia zaleceń Parlamentu sformułowanych w rezolucji z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie barier w handlu i inwestycjach oraz do wyciągnięcia wniosków ze zobowiązań w zakresie barier pozataryfowych w umowie o wolnym handlu między UE i Koreą Południową w celu rozwoju najlepszych praktyk dotyczących wdrożenia i mechanizmów monitorowania;

14. podkreśla, że umowa o wolnym handlu będzie naprawdą korzystna dla gospodarki UE dopiero wtedy, gdy Rada ustali jasny harmonogram i uwzględni poniższe aspekty w przekazanych Komisji dyrektywach negocjacyjnych:

- konkretne i wymierne wyniki osiągnięte przez rząd Japonii w sprawie barier pozataryfowych w celu zniesienia znaczącego odsetka barier utrudniających handel między UE i Japonią; podkreśla, że te zobowiązania powinny sięgać zdecydowanie poza plany działania już uzgodnione w ramach analizy zakresu; Komisja musi regularnie zdawać sprawę Radzie i Parlamentowi z postępów w tej dziedzinie;
- likwidacja istniejących pozataryfowych barier w handlu w sektorze motoryzacyjnym, takich jak przepisy dotyczące zagospodarowania przestrzennego, inne niesprzyjające konkurencji ograniczenia i postępowanie dotyczące pojazdów elektrycznych i hybrydowych; należy również zająć się kwestią preferencyjnego traktowania mikrosamochodów „kei-car”, aby zapewnić uczciwą konkurencję w tym istotnym sektorze;
- znaczące ustępstwa w dziedzinie zamówień publicznych gwarantujące dostęp do rynku dla przedsiębiorstw europejskich w strategicznych sektorach Japonii, w tym w transporcie kolejowym i miejskim, a także zapewnienie takiego samego stopnia otwarcia, jak ten charakterystyczny dla rynków zamówień publicznych UE;
- rygorystyczny i skuteczny mechanizm rozwiązywania sporów, wymagający konsultacji na wczesnym etapie ze stronami, tak aby walczyć z rozwojem nowych barier pozataryfowych i przeszkód w dostępie do rynku zamówień publicznych w Japonii po wejściu w życie umowy;
- harmonogram stopniowego obniżania newralgicznych taryf w UE, tak aby pozostawić unijnemu przemysłowi wystarczający czas na dostosowanie się do większej konkurencji; uważa, że zniesienie takich taryf powinno być – za pomocą klauzuli bezpieczeństwa – nierozzerwalnie związane z postępowaniem w znoszeniu przeszkód w dostępie do rynku zamówień publicznych i znoszeniu barier pozataryfowych w Japonii, tak aby newralgiczne taryfy UE nie były redukowane, jeżeli nie towarzyszy im odpowiednia likwidacja japońskich pozataryfowych barier i przeszkód dotyczących zamówień publicznych;
- skuteczne dwustronne środki ochronne, aby zapobiec gwałtownemu wzrostowi importu, który spowodowałby, lub mógłby spowodować, poważne szkody w unijnym i japońskim przemyśle, zwłaszcza w newralgicznych sektorach, takich jak sektor motoryzacyjny i elektroniczny;
- zniesienie znacznej liczby najbardziej problematycznych barier, które przeszkadzają europejskim MŚP w dostępie do rynku;
- odniesienie do międzynarodowych norm i zasad sanitarnych i fitosanitarnych, zwłaszcza tych określonych przez Kodeks Żywnościowy, Światową Organizację Zdrowia Zwierząt (OIE) i dyrektywę dotyczącą zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli;

Czwartek, 25 października 2012 r.

- możliwe do wyegzekwowania środki ochrony oznaczeń geograficznych dotyczących produktów rolniczych i żywności, w tym win i wódek;
- w świetle katastrofy z marca 2011 r. należy położyć szczególny nacisk na współpracę w dziedzinie energii oraz zwiększony dostęp do rynku produktów i usług środowiskowych;
- szczegółowy i ambitny rozdział dotyczący zrównoważonego rozwoju, zawierający podstawowe normy pracy, w tym cztery priorytetowe dla krajów uprzemysłowionych konwencje MOP; rozdział ten powinien również obejmować ustanowienie forum społeczeństwa obywatelskiego, którego zadaniem jest monitorowanie implementacji i zgłaszanie odnośnych do niej uwag, a także skuteczne wdrożenie wielostronnych umów w dziedzinie środowiska, dobrostanu zwierząt i ochrony różnorodności biologicznej;
- obopólne możliwości rzeczywistego dostępu do rynku usług dzięki likwidacji barier regulacyjnych, zwłaszcza w zakresie inwestycji, dostępu do zamówień publicznych na wszystkich poziomach i istotne zobowiązania dotyczące przepisów w dziedzinie konkurencji, w tym walka z nienależnymi korzyściami w sektorze usług pocztowych;
- wzmocnienie i rozszerzenie dialogu dotyczącego współpracy regulacyjnej, z wiążącymi zasadami mającymi na celu poprawę przestrzegania międzynarodowych standardów i harmonizacji przepisów, zwłaszcza poprzez przyjęcie i wdrożenie standardów określonych przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ;
- szczegółowy rozdział poświęcony inwestycjom i podejmujący zarówno kwestie ochrony inwestycji, jak i dostępu do rynku;

15. ponownie wyraża przekonanie, że w przypadku spełnienia warunków umowa o wolnym handlu UE-Japonia mogłaby przynieść korzyści obu gospodarkom oraz że większy stopień integracji poprzez umowę o integracji gospodarczej przyczyniłby się do znacznego zwiększenia korzyści dla obu gospodarek;

16. stwierdza, że nadal istnieją poważne rozbieżności między UE a Japonią w kwestii zarządzania rybołówstwem i połowami wielorybów, zwłaszcza w zakresie prowadzonych przez Japonię połowów wielorybów pod pozorem połowów do celów badań naukowych i wzywa do szerszego przedyskutowania kwestii zakazu połowań na wieloryby i handlu produktami z wielorybów;

Po zakończeniu negocjacji

17. domaga się, aby w przypadku pomyślnego zakończenia negocjacji Komisja przeprowadziła drugą ocenę skutków w celu określenia spodziewanych dobrych i złych stron umowy pod względem wpływu na zatrudnienie i wzrost w UE, w tym analizę skutków dla wrażliwych sektorów, takich jak sektor motoryzacyjny i elektroniczny oraz korzyści dla interesów ofensywnych UE;

18. przypomina, że Parlament zostanie poproszony o wyrażenie zgody na ewentualną umowę o wolnym handlu UE-Japonia, zgodnie w postanowieniami Traktatu z Lizbony;

*

* *

19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, rządóm i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Japonii.